

ELS CINC GRANS TRACTATS DE LA HISTÒRIA DE LA CONSTRUCCIÓ EUROPEA

1957 – TRACTAT DE ROMA

El Tractat de Roma va preveure com a qüestions fonamentals:

- L'establiment d'un mercat comú gràcies a la lliure circulació
- L'eliminació dels drets duaners entre els Estats membres
- La instauració d'una política comú en l'agricultura i els transports
- La creació d'un Fons social europeu
- La creació d'un Banc Europeu d'Inversions (BEI)

1986 – ACTA ÚNICA

L'Acta Única va instituir:

- Les mesures necessàries per establir el mercat interior
- Polítiques d'acompanyament en matèria econòmica i monetària
- Accions en el terrenys social, ambiental i de recerca
- L'adopció del principi de cohesió econòmica i social per reduir, amb l'ajut de fons estructurals, les diferències entre les regions de la Comunitat
- Una modificació del procés de presa de decisions: augment del paper del Parlament, majoria qualificada en el Consell per a les qüestions relatives al mercat únic
- Oficialització del paper del Consell europeu que reuneix els caps d'estat i de govern

1992 – TRACTAT DE MAASTRICHT

El Tractat de Maastricht va introduir:

- Una moneda única amb la creació de l'euro
- La Unió Europea s'estructura al voltant de tres "pilars": la Unió Econòmica i Monetària (UEM), la política exterior i de seguretat comú, i la cooperació en matèria de justícia i afers interiors
- Noves accions comunes: política en relació als consumidors, educació, cultura, salut pública, xarxes trans-europees
- Els poders del Parlament augmenten amb el procés de co-decisió

1997 – TRACTAT D'AMSTERDAM

El Tractat d'Amsterdam va introduir:

- L'ocupació esdevé un objectiu del Tractat, amb una coordinació de les polítiques nacionals (procediments de seguiment, control, programes pilot)
- El protocol social s'integra en el Tractat i la política social esdevé un actiu de la Comunitat
- El desenvolupament sostenible ha de ser pres en consideració en totes les polítiques comunitàries i es poden adoptar mesures més severes a nivell nacional
- Es reconeixen els serveis d'interès general (serveis públics)
- Avenços institucionals: extensió de la co-decisió i de la majoria qualificada, investidura del President i després de la Comissió pel Parlament
- Instauració del sistema de "cooperacions reforçades" pel qual alguns Estats de la Unió poden anar més lluny en la construcció europea

- L'adhesió a la Unió queda subordinada al respecte de la democràcia i dels drets humans, amb possible suspensió d'un Estat en cas de violació greu

2000 – TRACTAT DE NIÇA

Orientacions principals del Tractat de Niça:

- El President de la Comissió és elegit per majoria qualificada (ja no per unanimitat) dels Estats
- La seva autoritat sobre el col·legi de comissaris es veu enfortida
- Reequilibri dels drets de vot dels Estats en el si del Consell de Ministres per preveure les successives ampliacions
- Extensió de la majoria qualificada en el si del Consell de Ministres (més del 90% de les decisions) i dels poders de co-decisió del Parlament
- Construcció d'una política estrangera i de defensa comú amb el naixement d'un Comitè polític i de seguretat, d'un Comitè militar i d'un Estat Major europeu
- Veritable impuls de l'espai judicial europeu: reconeixement mutu de les decisions judicials, posta en marxa de la Eurojust (instrument de cooperació judicial penal)
- Proclamació de la Carta dels Drets fonamentals (civils i polítics, econòmics i socials...) que constitueix un nucli de valors comuns susceptible d'enfortir l'adhesió dels ciutadans al projecte europeu